

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/20892-2
Saksbehandler Anna Despard Asgard

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	24.04.2026

Høringssvar: Forslag til endringer i vannfallrettighetsloven og vassdragsreguleringsloven

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkesutvalget i Agder

1. sender høringssvaret fra Samarbeidende Kraftfylke (Kraftfylka) som høringssvar til forslag om endringer i vassdragsreguleringsloven og vannfallrettighetsloven

Vedlegg

Vedlegg 2 Høringssvar Kraftfylka om felles konsesjonskraftpris

Vedlegg 1 Høringsnotat endringer vassdragsreguleringsloven og vannfallrettighetsloven

Sammendrag

Agder fylkeskommune har mottatt Energidepartementets høringsforslag til endringer i vannfallrettighetsloven og vassdragsreguleringsloven. Endringene har ifølge departementet til formål å forenkle dagens system for prisfastsettelse av konsesjonskraft gjennom å innføre en felles modell.

Fylkeskommunedirektøren foreslår å sende Kraftfylkas hørings svar som fylkeskommunens hørings svar. Agder fylkeskommune er medlem og har styreplass hos Kraftfylka. Fylkeskommunen har mottatt Kraftfylkas utkast. Ferdig hørings svar ettersendes fylkesutvalget.

Saksopplysninger

Energidepartementet har sendt på høring forslag til endringer i vannfallrettighetsloven og vassdragsreguleringsloven (vedlegg 1). Formålet er å oppheve skillet i konsesjonskraftpris, ved å forenkle dagens system for prisfastsettelse av konsesjonskraft gjennom å innføre en felles modell. I dag skilles det mellom konsesjoner gitt før og etter 10. april 1959. Kraftprisen til konsesjoner som er gitt før, er basert på selvkost i hvert enkelt kraftverk (gjennomsnittlig kostnad for å produsere 1 kWh kraft). For konsesjoner etter 10. april 1959, fastsetter Energidepartementet den såkalte ED-prisen – en gjennomsnittlig selvkostpris ut ifra selvkost hos et representativt utvalg kraftverk.

Ifølge høringsbrevet vil endringene som er foreslått medføre å likebehandle alle kraftverkseiere og mottakere av konsesjonskraft. Departementet ønsker slik å legge til rette for bedre lokal forankring og fjerne hinder for opprusting og utvidelse av vannkraftverk. Per i dag gjør utregningsmåten for konsesjonskraftprisen at den kan påvirkes negativt av slike store investeringer.

Agder er medlem av organisasjonen Samarbeidende Kraftfylke (Kraftfylka) der fylkestingsrepresentant Tore Vamraak (H) er styremedlem. Organisasjonen har utarbeidet et forslag til hørings svar (vedlegg 2) som er sendt for innspill til styret i Kraftfylka med frist for tilbakemelding 10. april. Ferdig høringsinnspill ettersendes saksfremlegget når det foreligger fra Kraftfylka. Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak er at fylkesutvalget sender det ferdige høringsinnspillet som Agder fylkeskommunes hørings svar. Hørings svarfrist er 24.4.26.

Vurderinger

Agder fylkeskommunes har hatt følgende inntekter fra konsesjonskraft i årene 2020-2025:

1. Inntekter fra konsesjonskraft de siste 5 årene:

År	Mill. kroner
2020	122
2021	136
2022	232
2023	683
2024	416
2025	441

I Agder fylkeskommune har inntektene fra konsesjonskraft vært en del av de frie inntektene og har slik bidratt til finansieringen av alle deler av fylkeskommunens virksomhet. Inntektene fra konsesjonskraft kan dermed anses å ha muliggjort tiltak og satsinger som ellers ikke kunne ha blitt prioritert.

Inntektene har blant annet medvirket til investeringer i fylkesvei og næringsvei. Dette er områder der det planlegges betydelige satsinger også fremover. Inntektene fra konsesjonskraft har i tillegg medvirket til andre prosjekt og initiativ i kommunene i Agder.

Kommunene på Agder som har konsesjonskraft forventer økt forbruk av energi i tiden fremover, noe som innebærer at kraftvolumet som tilfaller fylkeskommunen, kan bli redusert. Etablering av for eksempel datasenter kan altså medføre betydelig reduksjon i fylkeskommunens inntekter. Kraftselskapenes investeringer i egne anlegg for optimalisering av kraftproduksjon kan samtidig bidra til økte innkjøpspriser på kraft, noe som ytterligere kan redusere fylkeskommunenes inntekter.

Forslag til høringssvar fra Kraftfylka støtter departementets forslag om felles konsesjonskraftpris, samt begrunnelsen for dette. Når det foreslås ny utregningsmåte for den såkalte ED-prisen, etterlyses det utredning av konsekvensene for kommuner og fylkeskommuner, og at kostnadene til pumpekraft og investeringer i effektoppgraderinger tas ut av beregningsgrunnlaget.

Kraftfylkas forslag påpeker videre at økning i forbruk i kommunene vil kunne begrense regional omfordeling av inntektene fra konsesjonskraft. Departementet bes i høringssvaret om å vurdere hvilke kriterier som skal gjelde for kraftintensiv og -foredlende industri, og om dette bør inngå i det som i dag regnes som kommunenes alminnelige forbruk.

Fylkeskommunedirektøren mener Kraftfylkas forslag er et godt gjennomarbeidet høringssvar, og at forslaget er i tråd med fylkeskommunens interesser samt i harmoni med nasjonalt behov for effektoppgraderinger og investeringer i kraftsystemet.

Regionplan Agder 2030

Forslaget til endringer i lovverket kan ha innvirkninger på fylkeskommunens fremtidige inntekter fra konsesjonskraft, og på kraftproduksjon og -forbruk. Høringssvaret har dermed implikasjoner for regionplan Agder 2030. Dette påvirker også fremtiden for barn og unge.

Økonomiske konsekvenser

Forslag til endringer i lovverket kan ha innvirkninger på fylkeskommunens fremtidige inntekter fra konsesjonskraft.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren mener fylkesutvalget bør sende Kraftfylkas høringssvar som innspill til høringen.

Kristiansand, 07.04.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør